

Lasi. Vērtē. Analizē

Nodarbinātības valsts aģentūra sniedz plašas iespējas

AGRITA NUSBAUMA-KOVAĻEVSKA

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) īsteno valsts politiku bezdarba samazināšanas un bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu atbalsta jomā.

NVA pilda vairākus uzdevumus, tostarp: atbilstoši bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu vajadzībām, spējām un vēlmēm nodrošina šim personām operatīvu un kvalitatīvu palīdzību, lai veicinātu to konkurētspēju darba tirgū; organizē vai īsteno aktīvos nodarbinātības pasākumus un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus; reģistrē un uzskaita bezdarbniekus un darba meklētājus, informē par viņu tiesībām un pienākumiem, regulāri atjauno un pilnveido to reģistrēšanas un uzskaites sistēmu un izstrādā un pilnveido reģistrēto bezdarbnieku klasificēšanas sistēmu; pilnveido individuālu darbu ar bezdarbniekiem, lai nodrošinātu maksimāli ātru to atgriešanos darba tirgū; organizē aģentūras un darba devēju sadarbību un savstarpēju informācijas apmaiņu, regulāri atjauno un pilnveido darba devēju pieteikto brīvo darbvietu uzskaiti; uzskaita darba devēja pieteiktās darbvietas un informē par tām; sniedz karjeras konsultācijas bezdarbniekiem, darba meklētājiem, bezdarba riskam pakļautām personām un citām personām, kā arī regulāri pilnveido informatīvu metodisko bāzi karjeras konsultāciju pakalpojumu sniegšanai; nodrošina Latvijas Republikas darbību Eiropas Nodarbinātības dienestes tīklā (EURES); sadarbojas ar ārvalstu un starptautiskajām institūcijām bezdarba samazināšanas, nodarbinātības veicināšanas un karjeras konsultēšanas jomā, kā arī veic pasākumus informācijas apmaiņas nodrošināšanai darbspēkļa kustības jautājumos u. c.

Uz sarunu par situāciju Madonas novadā aicināju **LILITU PAVLOVIČU**, NVA Madonas filiāles vadītāju.

— **Kāda ir kopējā situācija Ma-**

donas novadā? Darba meklētāju/ bezdarbnieku skaits samazinās vai pieaug?

— NVA Madonas filiāle (filiāle) apkalpo klientus ne tikai no Madonas novada, bet arī no Varakļānu novada. Madonas filiālē jūlija sākumā reģistrēto bezdarbnieku skaits bija 841. Salīdzinājumā ar gada sākumu tas ir samazinājies par 160 cilvēkiem, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūlija sākumu samazinājums ir par 187 cilvēkiem. Jāatzīmē, ka ik gadu filiālē reģistrēto bezdarbnieku skaits gada sākumā ir lielāks nekā vasarā, samazināties tas sāk pavasara mēnešos. Te var atzīmēt sezonālātes ietekmi, jo rudenī pie mums reģistrējas klienti, kuriem beidzas sezonas darbs (kūdras ieguves strādnieki, mežsaimniecības strādnieki), bet pavasarī viņi atsāk darbu savās iepriekšējās sezonas darbvietās.

— **Kādas ir galvenās tendences novadā, kāpēc cilvēki iegūst bezdarbnieka statusu?**

— Madonas filiālē klienti reģistrējas ļoti dažādu iemeslu vadīt. Ir gan pārtrauktās darba attiecības ar darba devējiem dažādu iemeslu dēļ, gan vēlme piedalīties NVA pasākumos un aktivitātēs, lai atsāktu darba gaitas, gan vēlme ar NVA palīdzību meklēt darbu, jo ir mainīta dzīvesvieta. Jāatzīmē, ka ir klienti, kuri reģistrējas, lai saņemtu atbalstu sociālās palīdzības dienestā.

— **Kā ir ar vakancu pieejamību, nodarbinātības iespējām novadā?**

— Madonas novada darba devējiem ir iespējas vakances reģistrēt NVA Madonas filiālē un publicēt patstāvīgi CV un vakancu portālā. Tie darba devēji, kuri reģistrē vakances NVA, saņem informāciju par piedāvātajām iespējām veikt atbilstošu pretendentu atlasī.

Ja runā par nodarbinātības iespējām — tā kā Madonas novadā ir vairāki kokapstrādes uzņēmumi, lielākais vakancu skaits arī ir dažādās profesijās kokapstrādes jomā: zāģēšanas operatori, kokapstrādes iekārtu operatori, to palīgi. Vairāk nodarbinātības

“No reģistrētajiem klientiem, kuri ieguvuši bezdarbnieka statusu, 51,8% ir vecumā 50 gadu un vairāk, 27,8% — ilgstošie bezdarbnieki, 20% — cilvēki ar invaliditāti, 4,9% — jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Vairāk nekā pusei filiālē reģistrēto bezdarbnieku, 52,3%, bezdarba ilgums ir līdz 6 mēnešiem.”

Nodarbinātības valsts aģentūra — palīgs bez darba palikušajiem.

NVA Madonas filiāles vadītāja Lilita Pavloviča teic, ka filiālē reģistrēto bezdarbnieku skaits samazinās.

iespēju ir sezonas strādniekiem kūdras ieguvē, jo novadā ir vairāki kūdras purvi, kur piedāvā darba iespējas. Sezonas laikā tās ir 50 līdz 100 vakances. Protams, ir vakances: mazumtirdzniecības veikala pārdevējs, pārdevējs/konsultants, apkopējs, aprūpētājs, inspektors, arī dažādu iestāžu vadītāju vakances ir pieejamas.

— **Ielūkojoties NVA vakancu sadaļā, rodas iespaids, ka vieglāk darbu atrast tomēr ir virriešiem, nevis sievietēm.**

— Ja lūkojas uz Madonas filiālē reģistrētajām vakancēm, var piekrist, ka vairums vakancu ir profesijās, kuras būtu piemērotākas virriešiem. Bet bieži vien vakancēm piesakās un arī strādā sievietes. Šā gada 6 mēnešos darbā iekārtojās 467 Madonas filiālē bezdarbnieka statusā reģistrētie klienti, to skaitā 271 sieviete, tātad — vairāk nekā puse klientu, kas iekārtojās darbā, ir sievietes. Ja raugāties, kā šā gada 1. pusgada laikā darbā iekārtojās mērķa grupu klienti, redzam, ka darbu atrada, piemēram, 143 klienti vecumā virs 50 gadiem, 42 ilgstošie bezdarbnieki, 35 bezdarbnieki ar invaliditāti.

— **Ķīet, sabiedrībā galvenokārt izstrādājies priekšstats, ka NVA var saņemt tikai bezdarbnieka statusu vai pabalstu, neiedziļinoties citās piedāvātajās aktivitātēs. Kādu atbalstu sniedzat sabiedrībai?**

— NVA nevar saņemt bezdarbnieka pabalstu, to piešķir un izmaksā Valsts sociālās apdrošinā-

šanas aģentūra. Pie mums klienti griežas dažādu mērķu vadīt. Mūsu klientiem ir ļoti plašas iespējas atbalsta veidu saņemšanai. Tie ir dažādi atbalsta pakalpojumi, piemēram, individuālās konsultācijas darba meklēšanā, karjeras konsultācijas, reģionālās mobilitātes atbalsts gan mūsu klientiem, gan darba devējiem, psihologa un citu speciālistu konsultācijas u. c.

Lielu atbalstu sadarbībā ar darba devējiem sniedzam subsidiēto darbvietu izveidē, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti. Nodrošinām ergoterapeita konsultācijas, surdotulka konsultācijas, profesionālās piemērotības noteikšanu. Lai saglabātu darba iemaņas un būtu iespēja socializēties, bezdarbniekiem, kuri nesaņem bezdarbnieka pabalstu, piedāvājam pasākumu “Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”. Sniedzam atbalstu arī personām ar atkarībām: Minesotas 12 soļu programma, kā šā gada 1. pusgada laikā darbā iekārtojās mērķa grupu klienti, redzam, ka darbu atrada, piemēram, 143 klienti vecumā virs 50 gadiem, 42 ilgstošie bezdarbnieki, 35 bezdarbnieki ar invaliditāti.

Plašs atbalsts ir klientiem, kuriem nepieciešams apgūt jaunus zināšanas vai papildināt esošās, — tā ir profesionālā apmācība, profesionālā pilnveide, neformālā izglītība (valodu apguve, datorzinības, transportlīdzekļu, traktor- tehnikas vadīšanas apguve), kā arī apmācības pie darba devēja, kur darba devējs pats var sagatavot savām vajadzībām nepieciešamu speciālistu. Nodrošinām atbalstu profesionālās kompetences novērtēšanai, iespēju apliecināt dzīves

laikā iegūto profesionālo kompetenci un, nokārtojot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, iegūt valsts atzītu profesionālo kvalifikāciju apliecināšu dokumentu.

Piedāvājam e- apmācības: Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai, Finanšu prasība. Tiem, kuriem ir angļu valodas zināšanas vismaz B1 līmenī, piedāvājam apmācības atvērto tiešsaistes kursu platformās tādās mācību jomās kā Uzņēmējdarbība (“Business”), Datorzinības (“Computer science”), Datu zinātne (“Data science”), Informācijas tehnoloģijas (“Information Technology”) u. c.

Ir iespējas piedalīties tiešsaistes (ZOOM) mācībās, piemēram, tādās kā “Attālinātā darba iemaņu attīstība”, “Karjeras pamati un profesijas izvēle”, piedalīties tiešsaistes tikšanās ar darba devējiem, kuri piedāvā darba iespējas.

Pasākumu un aktivitāšu ir ļoti daudz, un katrs var piemēlēt sev nepieciešamāko. Parasti jaunus klientus aicinām apmeklēt Informatīvās dienas, kurās iepazīstinām ar visiem NVA pasākumiem un aktivitātēm, lai viņi izvēlētos piemērotākos, tos pasākumus, kuri veicinātu veiksmīgāku/ātrāku atgriešanos darba tirgū.

Tiem klientiem, kuri vēlas uzsākt savu uzņēmējdarbību, piedāvājam pasākumu komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai. Arī šogad 2 jaunie uzņēmēji pamazām uzsāk savu darbību ar NVA finansīalu atbalstu.

— **Vai NVA Madonas filiālei ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar šo novada uzņēmumiem?**

— Jā, veiksmīga sadarbība ir izveidojusies ar daudzām Madonas novada darba devējiem, kopīgi nodrošinot darbu vai prakses vietas mūsu klientiem. Īpašs prieks ir par tiem darba devējiem, kuri arī pēc NVA atbalsta saņemšanas beigām turpina nodrošināt darbvietas. Prieks arī par tiem klientiem, kuri pēc profesionālo apmācību kursu beigšanas paliek strādāt pie darba devējiem, pie kuriem bija prakse. Liels prieks ir par darba devējiem, kuri piedalās pasākumā “Apmācība pie darba devēja” un pēc programmas beigām turpina nodrošināt darbvietas ilgākā laika periodā. Prieks par darba devējiem, kuri piedalās projektos, kur atbalstu sniedzam cilvēkiem ar invaliditāti, piedalās pasākumā “Atvērto durvju dienas personām ar invaliditāti”. Paldies visiem esošajiem un potenciālajiem sadarbības partneriem par kopīgi sniegto atbalstu mūsu Madonas novada iedzīvotājiem.

Veiksmīgi sagatavo jaunus darbiniekus

ZANE BIKOVSKA

Digitālā mārketinga aģentūra „ProVic” darbojas jau vairākus gadus, bet Madonā birojs izveidots pagājušā gada 1. septembrī. Jau gandrīz gadu notiek aktīvs darbs, uzņemot jaunus darbiniekus un klientus, attīstoties un palīdzot novada un visas Latvijas uzņēmējiem (pārsvārā jaunākiem uzņēmumiem), kas līdz šim nav aktīvi darbojušies pie savas attīstības un tēla veidošanas. Sadarbojoties ar Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA), „ProVic” īsteno arī topošo darbinieku apmācības, palīdzot viņiem iekļauties darba tirgū.

— Esam ļoti veiksmīgi izveidojuši sadarbību ar NVA un iesaistāmies viņu izveidotajā programmā „Apmācības pie darba devēja”. Sākām ar vienu darbinieku, kuru sekmīgi apmācījām. Šis ir ļoti labs veids, kā uzņemt jaunus darbiniekus, jo četru mēnešu apmācības laiks ir ieskrējiena periods, ko izmantot, lai saprastu, kā tieši mēs strādājam, kādi ir mūsu darbības mehānismi, rīki un darba principi, kā arī to, kādi ir mūsu klienti. Pēc šī apmācības perioda cilvēki jau paši var pilnvērtīgi strādāt, — ar „ProVic” darbību iepazīstina valdes locekļus un vadītājus Kārlis Priedītis.

Viņš norāda, ka apmācību periods ir ļoti būtisks un, pateicoties tieši tam, ir iespēja pilnvērtīgi sagatavot darbinieku turpmākai izveidots divas jaunas darbvietas un apmācības divas meitenes, kuras sekmīgi strādā un paralēli palīdz jauno darbinieku apmācīt. Tad sekoja vēl viena darbvietas un pēc tam vēl četras. Pagaidām turpinās pēdējās apmācības ar četrām vakancēm. Kopumā ar NVA programmas atbalstu „ProVic” apmācījis astoņus darbiniekus, no kuriem septiņi turpina strādāt.

— Apmācības ir ļoti plašas. Tie nav kursi, lekcijas vai teorija, bet gan prakse reālos darba apstākļos. Visu apmācību laiku topošie darbinieki veic darba pienākumus tieši tā, kā tas paredzēts ikdienā, un tiek

Apmācību laikā topošie darbinieki saņem Kārļa Priedīša atbalstu un palīdzību.

pilnībā atbalstīti no darba devēja puses. Ir iespējams saņemt atbildes uz jebkuru interesējošu vai neskaidru jautājumu par darba specifiku. Paraleli tiek piedāvāti arī teorētiskie kursi, kas pastiprina zināšanas, bet lielākoties mēs topošajiem darbiniekiem iedodam uz pieredzi balstītu zināšanu bagāžu — mājaslapu dizainu, to veidošanu, rediģēšanu, dažādu reklāmas kampaņu plānošanu, komunikāciju sociālajos medijos, grafisko dizainu. Pēc apmācību beigšanas jaunajiem darbiniekiem paveras plašs un daudzveidīgs darba iespēju klāsts atkarībā no tā, kas kuram cilvēkam vairāk padodas, — norāda Kārlis Priedītis, piebilstot — „ProVic” mērķis ir darbiniekus apmācīt, motivēt un nodrošināt pilnvērtīgu darba vietu uzņēmumā arī turpmāk.

Šobrīd NVA projekts „Apmācības pie darba devēja” ir noslēdzies, un tāpēc arī tika atvērtas uzreiz četras vakances, ņemot vērā, ka jūnijā bija pēdējais brīdis, kad pieteikties apmācībā.

— Mūsu apmācītajiem darbiniekiem

piemīt liels potenciāls, sevišķi nozīmīgi tas ir Madonas kontekstā, jo ir daudz uzņēmumu, kas darbojas tieši digitālajā vidē. Brīnīšķīgi, ka varam dot iespēju cilvēkiem sevi pilnveidot, attīstīt, arī pār kvalificēt un sasniegt jaunus mērķus. Darbinieki, kurus pieņemam darbā, galvenokārt nebaidās kļūdīties, jo tieši no kļūdām vislabāk mācās. Pats lielākais izaicinājums ir nenobīties no savām spējām. Savukārt savus klientus mudinām nebaidīties attīstīties, jo ikviens attīstība vienmēr ir saistīta ar zināmu risku, — pauz Kārlis Priedītis.

Fakts, ka „ProVic” kopš septembra ir veiksmīgi realizējis vairākus projektus un izveidojis ilgtermiņa sadarbību ar tādām vietējiem uzņēmumiem, kā „VMS Timber”, „Rito R”, „ZS „Līvi”, „Niko Galdniecība”, „Hotel Ergli”, kā arī daudziem citiem Latvijas uzņēmumiem, liecina par to, ka šāds darbības princips tiešām strādā un tam ir liels potenciāls vietējās uzņēmējdarbības attīstībai un jaunuu mūsdienīgu darbvietu radīšanai Madonas novadā.

Darba devēji dod darbu vasarā skolēniem

IVETA ŠMUGĀ

Sintija Rubene un Viktorija Ivanova šovasar NVA skolēnu vasaras nodarbinātības pasākuma ietvaros jūlijā strādā AS “Lazdonas piensaimnieks” restorānā “Efeja”.

Sintija iejūtas pavāra palīga ikdienā restorāna virtuvē, bet Viktorija veic viesmiļa palīga pienākumus. Abām jauniešiem ir 17 gadu, abas ir pateicīgas par iespēju strādāt, nopelnīt algu un apgūt noderīgas profesionālās iemaņas, prasmes un pieredzi. Sintija atklāj, ka dzīvo Mētrienas pusē, ir pabeigusi 3. kursu Priekšu tehnikumā, apgūst pavāra profesiju, tāpēc pavāra palīga darbs grūtības nesagādā. Arī Viktorijai viesmiļa palīga darbs — apkalpot restorāna “Efeja” apmeklētājus — patīk. Viņa ir madoniete, mācās attālināti Jelgavas nekliātenes vidusskolā.

— Pasākuma “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros Madonas novadā šovasar apstiprinātas 98 darbvietas pie 27 darba devējiem. Tā ir iespēja 210 jauniešiem strādāt vasaras brīvlaikā. Pamatā jaunieši tiek nodarbināti vienu mēnesi, bet, darba devējam un jauniešiem vienoties, jaunieši var nodarbināt uz laiku līdz diviem mēnešiem, — ar nosacījumiem iepazīstina NVA Madonas filiāles nodarbinātības organizatore Veronika Putāne.

NVA Madonas filiālē darbam vasarā ir pieteikušies 274 skolēni, tas pārsniedz darba devēju pieprasījumu. No pieteiktajiem

Restorānā “Efeja” Sintija Rubene iejūtas pavāra palīga darbā, bet Viktorija Ivanova strādā par viesmiļa palīgu.

146 ir jauniešiem un 128 jaunieši. 85 skolēniem ir 15 gadu, 67 skolēniem — 16 gadu, 75 skolēniem — 17 gadu, bet vecumā no 18 līdz 20 gadiem ir 47 jaunieši. Ir darba devēji, kas 98 darbvietas pie 27 darba devējiem. Tā ir iespēja 210 jauniešiem strādāt vasaras brīvlaikā. Pamatā jaunieši tiek nodarbināti vienu mēnesi, bet, darba devējam un jauniešiem vienoties, jaunieši var nodarbināt uz laiku līdz diviem mēnešiem, — ar nosacījumiem iepazīstina NVA Madonas filiāles nodarbinātības organizatore Veronika Putāne.

NVA Madonas filiālē darbam vasarā ir pieteikušies 274 skolēni, tas pārsniedz darba devēju pieprasījumu. No pieteiktajiem

146 ir jauniešiem un 128 jaunieši. 85 skolēniem ir 15 gadu, 67 skolēniem — 16 gadu, 75 skolēniem — 17 gadu, bet vecumā no 18 līdz 20 gadiem ir 47 jaunieši. Ir darba devēji, kas 98 darbvietas pie 27 darba devējiem. Tā ir iespēja 210 jauniešiem strādāt vasaras brīvlaikā. Pamatā jaunieši tiek nodarbināti vienu mēnesi, bet, darba devējam un jauniešiem vienoties, jaunieši var nodarbināt uz laiku līdz diviem mēnešiem, — ar nosacījumiem iepazīstina NVA Madonas filiāles nodarbinātības organizatore Veronika Putāne.

VIEDOKLIS

Lieliska iespēja apgūt jaunas prasmes

— Tas patiešām ir *superīgi*. Tiku uzrunāts piedalīties šādā projektā, un es atsaucos šim piedāvājumam. Uzskatu, ka šobrīd tā ir lieliska iespēja mācīties un apgūt jaunas iemaņas, it īpaši tādā jomā kā digitālās mārketings, jo tas ir ļoti aktuāli. Tādā veidā ir iespējams pilnveidot sevi, un vienmēr produktīvi ir iemācīties ko jaunu, — atzīmē Mārtiņš.

Viņš atzīst, ka padziļināta interese par šo jomu radās, iesaistoties tieši šajā projektā — Teikšu godīgi, ka, atnākot uz digitālā mārketinga aģentūru „ProVic”, es isti nesapratu, kas īsti tas ir un kā tas darbojas, bet, sākot darīt, pamazām radās arī izpratne. Katrā ziņā šis projekts ir ļoti interesants. Turklāt man ir ļoti labs mentors Kārlis, kurš visu saprotami izstāstīja, kā labāk darīt un ar ko nedarīt, tāpat atklāja citas nianšes. Šis projekts NVA drīz beigsies, un tad darba devējs piedāvās strādāt jau pilnvērtīgi, līdz ar to būs lielākas iespējas darboties pastāvīgi, — uzsver Mārtiņš.

Iepriekš viņam ir bijusi dažāda darba pieredze, ir pamēģinājis sevi vairākas jomās, sākot ar ēdināšanu, tirdzniecību un darbu ražošanā, bet, piedaloties šajā projektā, ir guvis jaunas atziņas, kā jāstrādā ar klientu, lai sasniegtu vēlamo rezultātu un sniegtu pilnvērtīgus pakalpojumus.

Vaicāts, vai ieteiktu arī citiem piedalīties šādos un līdzīgos NVA projektos, viņš aicina noteikti to darīt.

— Dzīvē jāizmanto visas iespējas, jo īpaši, ja tiek piedāvāts apgūt prasmes šādā jomā, kurai ir lielas perspektīvas, jo tā tikai attīstīsies. Uzskatu, ka speciālisti, kas būs apmācīti digitālā mārketiņgā, darba tirgū būs ļoti pieprasīti, — atzīmē Mārtiņš Stalbovs.

ŽEŅA KOZLOVA

— **Andis Auziņš, SIA “Temtogs” strādnieks:** — Pirms apmēram diviem gadiem Madonā izgāju metināšanas kursu, ko organizēja Nodarbinātības valsts aģentūras Madonas filiāle. Pirms tam neoficiāli strādāju pie zemnieka un saskāros ar problēmu, ka bieži nepieciešamas metinātāja prasmes, kuru man nav. Tā devos uz kursiem un apmēram pusgadu mācījies. Pansniedzējs bija labs, bet uzskatu — ar karoti mutē zināšanas ielikt nevar. Svarīga ir paša motivācija un arī prakse iegūtais. Kursos mācījās dažādi cilvēki, atceros viru no Ergļiem, kas ikdienā veic metinātāja darbu. Viņš brauca uz kursiem, lai iegūtu papildu zināšanas un arī dokumentu. Uzskatu — ja ir vēlme apgūt konkrētās iemaņas, rezultāts nekur nepaliks. Es pats praksi izgāju Lazdonā, uzņēmumā “Temtogs”. Tur arī šobrīd strādāju, jo ieguvu labu darba vietu. Daru to, kas man patīk, un ar darbu esmu apmierināts. Dzīvesvieta šobrīd arī ir Lazdona, mainīt neko nevēlos.

Uz jautājumu, kādi pienākumi ir darba ikdienā, Andis Auziņš pastāsta: — Tie ir atslēdznieka darbi — metālu griešana, mērīšana, metālapstrādes pakalpojumi. Liela nozīme ir matemātiskajai domāšanai: meklēt risinājumus sarežģītās situācijās, neiet par katru sikumu pie darba devēja un neprasiť viņam. Tas ir radošs darbs, kas ļauj profesijā arī augt.

INESE ELSIŅA

Atvērums izmantoti AGRA VECKALNIŅA foto

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par pielikuma "Lasi. Vērtē. Analizē" saturu atbild SIA "Latkraksts STARS". #SIF_MAF2023